

s. Małgorzata Gonciarz, SSND

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Temat pracy:

ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ BŁOGOSŁAWIONEJ SIOSTRY MARII ANTONINY KRATOCHWIL (1881-1942) ZE ZGROMADZENIA SIÓSTR SZKOLNYCH DE NOTRE DAME - NAUCZYCIELKI, WYCHOWAWCZYNI I MĘCZENNICZY II WOJNY ŚWIATOWEJ

Tematem rozprawy doktorskiej jest życie i działalność błogosławionej Siostry M. Antoniny Kratochwil ze Zgromadzenia Sióstr Szkolnych de Notre Dame - nauczycielki, wychowawczynie i męczennicy II wojny światowej. Praca jest próbą monograficznego ujęcia życia i działania bł. siostry Antoniny, która urodziła się i wychowała na Śląsku Cieszyńskim. Wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Szkolnych de Notre Dame we Wrocławiu, ale tę wspólnotę zakonną poznała w czasach dzieciństwa w Bielsku. Była uczennicą szkoły prowadzonej przez to Zgromadzenie. Po formacji i przygotowaniu do zawodu nauczycielki pracowała w domach Zgromadzenia w Karwinie na Zaolziu, we Lwowie, w Tłumaczu i w Mikuliczynie. Podczas II wojny światowej, będąc przełożoną w Mikuliczynie, została aresztowana wraz z całą wspólnotą i osadzona w więzieniu w Stanisławowie. Tam podczas przesłuchań przez hitlerowskich oprawców doświadczyła brutalnych tortur. Nie skarżyła się, ale modliła się za oprawców hitlerowskich o ich nawrócenie. Pobyt w więzieniu mocno nadwyrężył jej zdrowie. Wkrótce po opuszczeniu więzienia, zmarła w szpitalu i została pochowana na cmentarzu w Stanisławowie. Siostra Antonina przez całe życie była osobą bardzo taktowną. Charakteryzowała ją wielka życzliwość, otwartość i serdeczność wobec każdego człowieka. Jako nauczycielka stosowała nowatorskie metody pracy z dziećmi i młodzieżą.

Niniejsza praca składa się z pięciu rozdziałów. Rozdział pierwszy prezentuje środowisko rodzinne s. Antoniny oraz lata Jej nauki w szkole prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame w Bielsku. Rozdział drugi ukazuje jej formację zakonną i przygotowanie do zawodu nauczycielki, które odbyła w domu prowincjalnym i formacyjnym we Wrocławiu. Kolejny – trzeci rozdział – przybliży jej działalność edukacyjno-wychowawczą na placówkach Zgromadzenia – w Karwinie, Lwowie, Tłumaczu i Mikuliczynie. W rozdziale czwartym omówiono tło i okoliczności męczeńskiej śmierci bł. S. Antoniny podczas II wojny światowej. Rozdział piąty przybliży natomiast pośmiertny kult i beatyfikację s. M. Antoniny Kratochwil. Praca zawiera również aneks, w którym umieszczono homilię Jana Pawła II podczas Mszy św. beatyfikacyjnej 108 Męczenników polskich w dniu 13 czerwca 1999 r. w Warszawie, litanię do błogosławionej s. M. Antoniny Kratochwil w języku polskim i życiorys i modlitwy w j. czeskim oraz Jej fotografie.

Słowa klucze: Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame, szkolnictwo zakonne, s. Antonina Kratochwil SSND, represje wobec sióstr zakonnych w czasie II wojny światowej, 108 męczenników, beatyfikacja.